

Tron på att en annan värld är möjlig

I novellen *Det tredje ljuset* av **Claire Keegan** möter vi en namnlös liten tioårig flicka på åttiotalets irländska landsbygd. Hon på väg till avlägsna släktingar i ett för henne okänt fosterhem utan att veta när eller om hon får komma tillbaka hem igen. Modern ska föda ett nytt barn och det finns inte riktigt vare sig plats eller tid för henne just nu. Hos fosterföräldrarna får hon för första gången i sitt liv uppleva vad det innebär att bli sedd, få omsorg, känna trygghet och att vara älskad. För henne öppnar sig plötsligt en ny värld.

Den nya familjen är både vänliga och snälla på ett sätt som hon aldrig tidigare mött och därför inte heller riktigt förstår och kan ta emot. Sakta men säkert finner hon sig till rätta. Det som inte sägs, det outtalade, vad som hänt i familjen innan hon kom dit, för berättelsen framåt. Genom barnets ögon och med barnets perspektiv och iakttagelseförmåga står allt så småningom klart och novellens titel får sin förklaring. Hon blir det tredje ljuset hos det barnlösa paret. Ljuset som gör dem till en familj. Men hon vet att tiden hos fosterföräldrarna är utmätt. Hon ska tillbaka hem. Det nya syskonet har fötts och skolan börjar. Det gäller att rusta sig till tänderna mot besvikelsen och sorgen som avskedet kommer att innebära.

I den andra novellen *Små ting som dessa* får vi följa kolutköraren Bill Furlong, en hederlig och hårt arbetande familjefar under ett par kalla juldagar. Han lever ett anspråkslöst liv med fru och fem döttrar. Han ska leverera kol till ett nunnekloster strax utanför staden. En för honom vanlig leverans men som utmynnar i att hans världsbild ställs helt på ända. Plötsligt och fullständigt oväntat blir han varse det mörker och den kompakta tystnaden som den lilla irländska staden, hårt kontrollerad av den katolska kyrkan,

lever i. Den officiella hemligheten om klostrets egentliga verksamhet blir för honom från och med nu ett ok han omöjligt kan fortsätta att bära. Fjällen har fallit från hans ögon. Hellre än att vända bort blicken börjar han fundera över vad han kan göra. Han ställs inför mängder av små och stora beslut: ska han stanna eller gå, tåga eller tråda fram, begrava smärtsamma minnen från sitt eget förflutna eller återuppväcka dem?

Han måste agera, även om det innebär att han står ensam mot alla, inklusive mot sin egen familj. Han måste en gång för alla bryta den kollektiva överenskommelsen om att tysta ner hur nunneklostret behandlar unga kvinnor och deras barn. Men det kräver också att han måste konfrontera sin egen rädsla för att mista det han har.

Det är en fantastisk julsaga Keegan berättar, som för tankarna både till julens budskap och till *Flickan med svavelstickorna*. Sensmoralen att det goda och det rätta är, som alltid, att inte vända bort blicken från människor i nöd.

Novellen *Små ting som dessa* är tillägnad alla dem som suttit inspärrade på "Magdalene Laundries", Magdalenatvätterierna, de katolska institutioner där unga kvinnor som blivit gravida utom äktenskapet tvingades till slavarbete och där deras barn togs ifrån dem, tvångsadopterades bort eller dog.

Claire Keegan säger i en intervju: *I det här samhället är snälla handlingar något destruktivt. Och det är perverst... Jag vill se anständigheten vinna och i samhället där jag växte upp var det inte möjligt utan att man fick betala ett högt pris.*

I den tid vi lever i just nu känns det befriande att få läsa dessa två skimrande långnoveller/kortromaner. Tron på att vara snäll och god och att också göra andra gott genomsyrar texten och brinner så starkt i båda berättelserna. Viljan att ingjuta hopp där hopplösheten slagit rot och breder ut sig. Att vilja en annan människa väl även när det innebär svårigheter och

uppoftningar och bjuder hårt motstånd från omvärlden.

Keegan sår med **sina berättelser** ett frö av att en annan värld fortfarande är möjlig.

Heléne Nellvik

Det tredje ljuset Små ting som dessa

Originalens titlar: Foster, Small Things Like These (2010, 2021)

Claire Keegan

Översättning: Marianne TufvessonWahlström & Widstrand

WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

DET TREDJE LJUSET
SMÅ TING SOM DESSA

CLAIRE
KEEGAN

Claire Keegan (f. 1968) är en irländsk författare. Hennes novellsamlingar har väckt stor uppmärksamhet.

Debuten *Antarctica* (1999) belönades med bland annat LA Times Book of the Year och hennes andra *Walk The Blue Fields* fick utmärkelsen den bästa novellsamlingen i Storbritannien 2008. *Det tredje ljuset* utnämndes av The New Yorker till årets text 2009. Den har också valts av The Times till en av 2000-talets främsta noveller.